

3. marts 2020

Inatsisartut Suleriaasianni § 37 imm. 1 naapertorlugu Naalackersuisunut apeqquutit imaattut matumuuna saqqummiuppakka:

Naalackersuisunut apeqquutit:

1. §§ 3, 4-lu inatsimmi nr. 329, Martsip 30-at 2019-imeersoq kunngip peqqussutaatigut Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarnissaanut Naalackersuisut suliniuteqassamaarpat? Akissut tungavilersorneqassaaq.
2. Pillaasarnermut inatsimmi nakuuserarneq pinerlunninngortinneqarnissaanut peqqussummik eqqussisoqassappat isumalluutit piginnaaneqarnerillu suut pisariaqartinneqassappat?
3. Peqqussut eqqunneqassappat aningaasartuutitigut qanoq naleqassava?
4. Naalackersuisut 2014-2017-imut nakuuserarnermut periusissiaat, suliasamullu pilersaarusiaat nalilersorneqarsimava?
 - a. Aappiuppat, periusissiaq ingerlateqqinniarlugu qanoq iliuseqartoqarsimava?
 - b. Naamiuppat, sooq periusissiaq nalilersorneqarsimangila?
5. Timikkut, tarnikkullu nakuuserarnermut pinaveersaartitsiniarlutik Naalackersuisut allanik suliniuteqarsimanerlutik?

(Inatsisartunut ilaasorta q Anna Wangenheim, Demokraatit)

Tungavilersuut

Danmarkimi martsimi 2019-imi Pillaasarnermut inatsit nutarterneqarsimavoq tarnikkut nakuuserarneq aamma ilaatinneqalerluni. Pinerluttulerinermi inatsimmik unioqqutitsinerit 2017-imit 2018-imut milleriarsimangaluartut, kinguaassiuutitigut pinerluttuliornerit aammalu toqutsilluni timimillu pinerliilluni pinerluttuliornerit malunnartumik milleriarsimangillat. (najoqqutaq: www.stat.gl)

Aammattaarlu pisortat oqartussaataannut pinerluttuliornerit amerlammata eqqarsalersitsisuuvoq. Ukiuni makkunanni inuiaqatigiinni oqallinneq sakkortoq aammalu qarasaasiami inuinnaat naapittarfiisa atornerarnerulerata kingorna, inuppassuarnit uumisaariffittut ikkataarisarfittullu atornerqartartuni, inunnut ataasiakkaanut ajortumuik kinguneqartitsisarsinnaavoq. Uppernarsarneqareersimavoq tarnikkut persuttaasarneq inuttut annaasaqarujussuarnermik kinguneqartitsinnaasoq, aammalu inuttut inuunermi ilorraap tungaanut aallaqqinnissamut taamaalinikkullu inuunerittuunermut uteqqinnissaq ajornakusoortitsisinnaasoq. Taamaammat inuiaqatigiit tarnikkut peqqissusaannik inatsisitigut, pinaveersaartitsinikkullu siuarsaaniarneq, Naalackersuisut suliniutitigut sunik pilersaaruteqarnerisut paasisaqarfiginissaa pingaartutut isigaara.

Meeqqat siunissaraagut. Taamaamallu sakkortuumik nakuusernermik iliuitsit qanoq malitseqassanersut, taamaalinikkullu aamma siusinaarluni pinaveersaartitsisunik suliniutinik suliaqarnissaq inuiaqatigiittut takutissinnaanissaq pingaarteqarluinnarpoq. Danmark-imi januarip 9-ani 2019 Tarnikkut persuttaasarnermut inatsit atuutilerpoq.

Justitsministeriap nittartagaanit issuagaq ataaniittoq assut pissanganartippara, isumaqarama inuiaqatigiittut ersarinnerusumik akuerineqarsinnaasumillu ileqqorissaarnissamut politikkeqartariaqartugut:

”Inatsisissatut siunnersuutip atuutilersineqarnermigut aalajangersagaq immikkoortoq tarnikkut persuttaasarnermut pillaasarnermut inatsimmi ilanngunneqassaaq. Inatsisissatut siunnersuutip siunertaraa tarnikkut persuttaasarneq pinerlunninngortinneqassasoq aammalu tarnikkut persuttaasarneq timikkut persuttaasarnertutulli ilungersunartigalunilu, ajoqutaasinnaatigisoq ersersinneqassaaq, aammalu tarnikkut persuttaasarneq persuttaasarnertut allatulli pillarneqaataasussaasoq.

Inatsisissatut siunnersuutip aammattaaq siunertaraa tarnikkut persuttaasarneq timikkullu persuttaasarneq naligiisinneqassasut soorlu sionatigut persuttaasimanermik eqqartuussaasimanermi pillangaasimanermik qaffaanikkut (gentagelsesvirkning). Timikkut tarnikkulluunniit persuttaasimasunut sionatigullu nakuusersimaneq, tarnikkulluunniit persuttaasimaneq allatulluunniit sakkortuumilluunniit nakuusersimaneq peqqutigalugit pinerluttuliorsimanermi pillarneqarsimasunut pillangaasimanermik qaffaansinnaaneq atuutinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Taassumallu saniatigut sammisani inuit 18-it inorlugit ukiullit nakuuserfigineqarsimasut, pisuusoq nakuuserfigineqartumit qaningisaasuuppat imaluunniit illoqatigineqartuuppat pisoqalisoorinissamut piffissap killinga tallisinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Taamaalilluni aatsaat ajortuliorfigineqarsimasoq 21-inik ukioqalerneraniit pisoqalisoorinissaq atuutilissaq.”¹

Taassumallu saniatigut inatsisissatut siunnersuut eqqartuussisarnermi inatsisimmi, orniguteqqusaannginneq, sumiiffimmi aalajangersimasumi uninngaqqusaannginneq qimagutitaasarnelut pillugit inatsimmi, saviit, sakkut il. il pillugit inatsimmi, sakkut aamma atortussiat qaartuujasut pillugit inatsimmi aammalu katittarneq pillugu inatsisimmi tarnikkut persuttaasarnelut pinerlunninngortinneqarnissaa kingunerisaanik allannguutaasussanik imaqarpoq. Pillaasarnermut inatsisimmi peqqussutinik eqqussinissamut inuiaqatigiittut sianissutsikkut peqqitsuunerunissaq, immitsinnullu ataqeqatigiinnerunissarput angorusullugu qanoq aqqissuukkusunnarsugut tunngaviulluartuusinnaavoq.

Apeqqutima ullut sulliviit naliginnaasut qulit iluanni akineqarnissaat kissaatigaara.

¹ (<https://www.justitsministeriet.dk/nyt-og-presse/nyhedsbrev/2019/nyhedsbrev-af-11-januar-2019>)